

Vastuullisuussertifikaatit

Vastuullinen lähimatkailu

Jaana Sydänmaanlakka

Koulutus on Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen (Jotpa) rahoittama. Palvelukeskus edistää työikäisten osaamisen kehittämistä ja osaavan työvoiman saatavuutta. Palvelukeskuksen toimintaa ohjaavat opetus- ja kulttuuriministeriö sekä työ- ja elinkeinoministeriö.

Vastuullisuussertifikaatti

- Vastuullisuussertifikaatti on ulkopuolisen tahon todistus. On tehty toimenpiteitä vastuullisuuden eri osa-alueiden kehittämiseksi.
- Lähtökohtana haitallisten vaikutusten minimointi, seuranta ja toiminnan parantaminen.
- Tätä varten laaditaan tavoitteet ja mittarit.
- Positiivisia vaikutuksia tarkastellaan ja niitä pyritään vahvistamaan.
- Oleellisena osana johtaminen, viestintä ja koulutus.
- Sertifikaatin myöntämisen jälkeen organisaatiolla on olemassa kokonainen vastuullisuusjohtamisen järjestelmä.

Oletukset vastuullisuussertifikaatista

- Yritykset pelkäävät, että sertifikaatin hankkiminen on kallista, monimutkaista ja vaikeata – se ei ole sitä.
- Pienyritys voi sertifioitua helposti: yritysten toiminta.
- Haasteena vastuullisuustekojen dokumentointi.

USKOMUKSET:

- Pienyrittäjille ei ole soveltuvaa sertifikaattia.
- Pienyrittäjän on mahdoton saavuttaa sertifikaatti.
- Sertifikaatit maksavat tuhansia euroja vuodessa.
- Sertifikaatti on pelkkä merkki, josta pitäisi maksaa.

Staff involvement

Environmental management

Guest information

Water

Energy

Washing & Cleaning

Food & Beverage

Waste

Administration

Sertifikaatti tuo hyötyjä **yrittäjälle, matkailijoille sekä yhteisölle**

Hyötyjä sekä matkailuyritykselle itselleen että muille lähiseudun yrityksille, paikallisyhteisöille ja koko matkailualueelle – matkailijoita unohtamatta.

Sertifikaatti vaikuttaa tiedostavien kuluttajien ostopäätökseen.

Monissa organisaatioissa hankintaohjeistukset edellyttävät matkailupalvelujen tuottajilta todennettua vastuullisuustyötä.

Mitä hyötyä sertifioinnista on **yrittäjälle?**

- Systematisoi toimintaa ja prosesseja.
- Konkreettiset raamit, ryhtiä ja tehokkuutta.
- Tekee vastuullisuustyön näkyväksi ja luo luottamusta.
- Helpottaa rakentamaan mielikuvaa yrityksestä.
- Sertifikaatti tuo kauppaa, joka muuten voisi jäädä saamatta. Monet ulkomaiset matkanjärjestäjät joko edellyttävät sertifikaattia tai ainakin suosivat yhteistyökumppaneita, joilla se on.
- Sertifiointiprosessi kehittää myös tuotesuunnittelua, johtamista ja markkinointia. Parhaimmillaan syntyy kokonaan uusia palveluja tai löytyy uusi asiakassegmentti.
- Auttaa löytämään oman yrityksen kannalta keskeisimmät kehittämiskohteet.

Mitä hyötyä sertifioinnista on **yrittäjälle?**

- Henkilöstön veto- ja pitovoimatekijä –tuo merkityksellisyyttä työhön.
- Työnantajamielikuva paranee.
- Kustannussäästöt, kuten energiasäästöt, hävikin määrän lasku ja hankintoihin kohdistuva tarkempi harkinta.
- Koulutusta webinaareina tai online-alustalla olevan materiaalin avulla.
- Käytännön työkaluja ja valmista materiaalia viestintään.
- Näkyvyys ja löydettävyys verkossa paranevat.

Miten sertifikaatit eroavat toisistaan?

- Eri sertifikaateissa sertifioidaan eri asioita; majoituspalvelut, aktiviteetit, ohjelmapalvelut ja matkatoimistot.
- Kaikki sertifikaatit eivät huomioi koko arvoketjua –eivät ole vertailukelpoisia.
- Vaativuustasossa on eroja, kuten mitä vastuullisuuden eri ulottuvuuksia sertifikaatissa huomioidaan.
- Hintaerot
- Kotimainen/kansainvälinen
- Huolellinen perehtyminen erilaisiin sertifikaatteihin ennen valintapäätöstä.
- Kattavuus ja kriteeristö/toimintamalli.

Hyödyt matkailijalle ja paikallisväestölle

- Vastuullisuus tarkoittaa asiakkaalle laatua ja turvallisuutta. Sertifikaatti luo mielikuvaa siitä, että yrityksessä tehdään ylipäätään asioita laadukkaasti ja ammattitaidolla.
- Auttaa tunnistamaan ja löytämään todennetusti vastuullisemmin toimivat matkailuyritykset.
- Sertifioitujen yritysten tulee suosia paikallisia yhteistyökumppaneita ja tuotteita, mikä tukee alueen elinkeinoelämää.
- Painotetaan paikallisasukkaiden työllistämisen merkitystä.
- Edistävät luonnon monimuotoisuutta ja ylläpitävät esimerkiksi perinnemaisemaa.
- Painotetaan paikallisia hankintoja ja palveluja, asiakkaat saavat nauttia matkakohteen paikallisista ominaispiirteistä.
- Kun sertifioidut yritykset kehittävät tuotteitaan ja palveluitaan paikallisuutta korostavaan suuntaan, ne tukevat alueensa kulttuuriperinnön säilymistä.

*"Matkakohhteessa myydään ruokaa,
maataloustuotteita, matkamuistoja ja muita
tuotteita, jotka on valmistettu lähiseudulla." –
ECEAT Suomi*

*"Kohteen käyttämien lähi-, luomu- tai Reilun
kaupan tuotteiden määrä kasvaa vuosittain."*

– Green Key

SASKY

Green Key ja Green Activities

- Green Key
- [Green-Activities_kriteeristöõpas_2022-FIN.pdf](#)

Miten ensimmäinen sertifiointiprosessi tapahtuu?

- Sopivan sertifikaatin valitseminen.
 - Hyödynnä webinaareja, opiskelijoita ja konsultteja
 - Tarkista kriteerit kotisivuilta
- Ota yhteyttä sertifikaatin hallinnoijaan.
- Vastuullisuusvastaavan nimeäminen.
- Alkukartoitus (nykytila-analyysi), joka tehdään joko yhdessä sertifikaatin hallinnoijan kanssa tai itsenäisesti online-alustalla.
- Kehittämissuunnitelman tekeminen
 - Suunnitelma toimii tavoitteineen, toimenpiteineen ja aikatauluineen organisaation vastuullisuustyön pohjana kohti sertifiointia.
- Kirjallinen vastuullisuussuunnitelma pitää olla!

Miten ensimmäinen sertifiointiprosessi tapahtuu?

- Vaadittava työn määrä ensimmäisestä yhteydenotosta auditointiin riippuu organisaation lähtötilanteesta ja sertifikaatin vaatimustasosta.
- Ensimmäinen hakuprosessi kesto 3–4 kk.
- Tukea koulutuksen tai henkilökohtaisen neuvonnan avulla.
- Ensimmäinen sertifiointiprosessi ”huipentuu” ulkopuolisen asiantuntijan tekemään auditointiin.
- Auditoinja on ns. kolmas taho, mutta osassa sertifikaateista se voi olla myös sertifikaatin hallinnoijan edustaja.
- Hyväksytyn hakemuskäsittelyn ja auditoinnin myötä myönnetään sertifikaatti.

Hinnoittelu ja kustannukset

- Hinta määräytyy yrityksen koon mukaan (työntekijämäärä/liikevaihto) [Green Key – Hinnat Green Activities](#)
- **Auditointimaksu:** Noin 800 € (maksetaan kerran kolmessa vuodessa)
- Green Key Kustannusrakenne: Sisältää liittymismaksun ja vuosittaisen jäsenmaksun. Hinnat ovat yrityskohtaisia, ja ne vaihtelevat esimerkiksi majoitusliikkeen huonemäärän tai ohjelmapalveluyrityksen henkilöstömäärän mukaan
- **Yrityksen koko:** Pienet yritykset maksavat yleensä vähemmän kuin suuret hotelliketjut.
- **Lähtötaso:** Jos yrityksellä on jo ympäristöasioita hoidettu, sertifiointiin vaadittava työmäärä on pienempi.
- **Auditoinnit:** Auditoijan käynti kohteessa (esim. 3 vuoden välein) on yksi merkittävä kulu

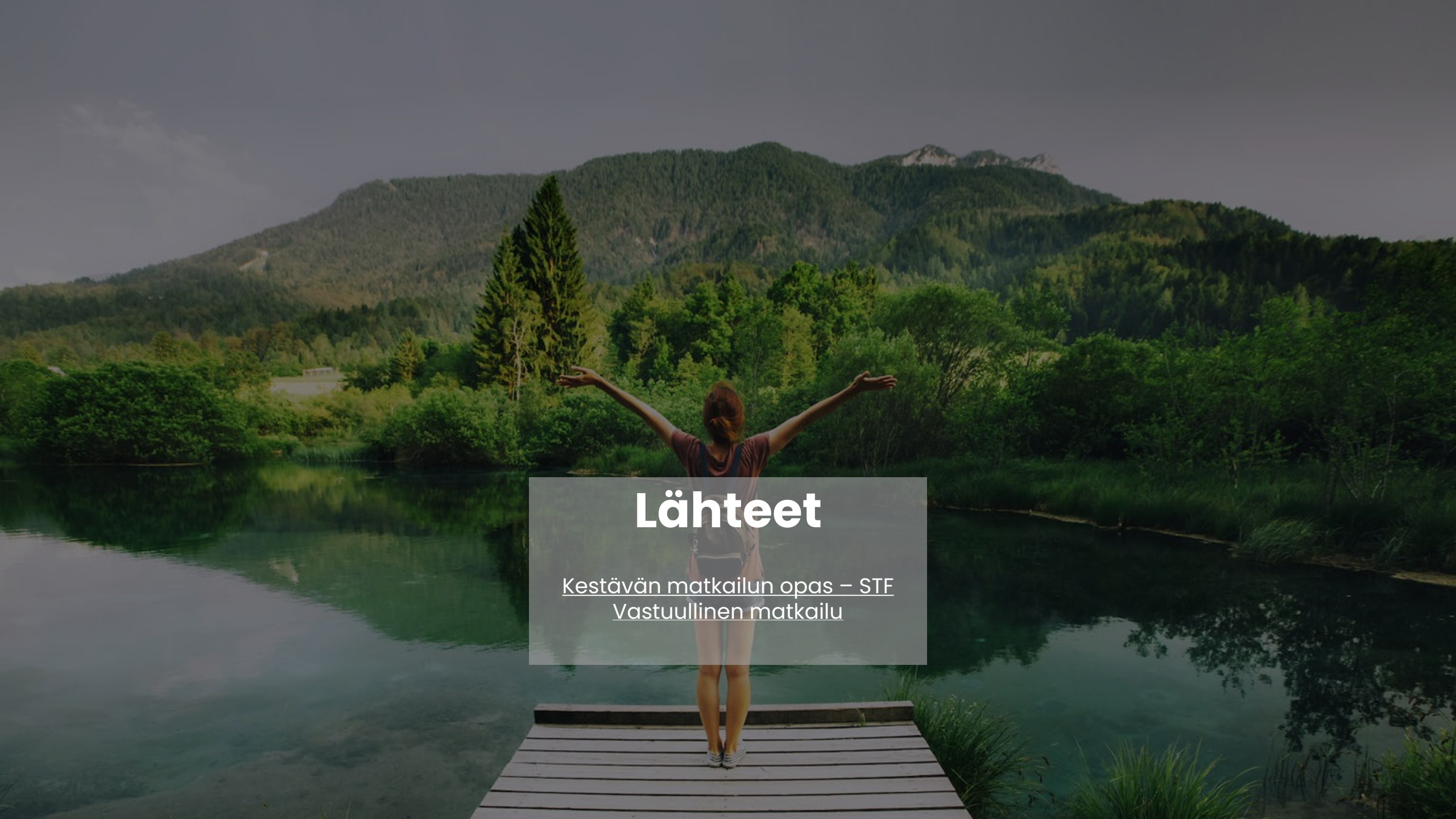

Yleisimmät sertifikaatit kotimaisissa matkailuyrityksissä

- **Green Key** Maailman johtava matkailualan ympäristömerkki, joka keskittyy energian- ja vedenkulutuksen vähentämiseen, kierrätykseen ympäristötietoisuuteen.
- **Green activities** Ohjelmapalveluyrityksille (esim. ohjelmapalvelut, safarit) suunnattu, eläinten hyvinvointia ja luontoa korostava sertifikaatti.
- **EcoCompass (Ekokompassi)**: Ympäristöjärjestelmä, joka auttaa matkailuyrityksiä hallitsemaan ja parantamaan ympäristövastuuta.
- **Good Travel Seal** Kolmiportainen sertifiointi, jota käytetään erityisesti pienissä ja keskisuurissa matkailuyrityksissä.
- **Biosphere Sustainable** Kestävän matkailun sertifikaatti, joka perustuu YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin (SDGs).
- **ISO 14001** Yleinen, kansainvälinen ympäristöjärjestelmästandardi (mm. Serlachius-museot ja Hullu Poro Oy)
- **Joutsen merkki** 60 tuote- ja palveluryhmälle, kuten pesuaineille, huonekaluille, tekstiileille ja rakennuksille. Ympäristöystävällisyys, laatu ja terveysvaikutukset (Scandic-hotellit)
- **Travelife**: Erityisesti matkanjärjestäjille ja hotelleille suunnattu kansainvälinen vastuullisuusjärjestelmä (Aurinkomatkat, TUI)
- [4.5. Kestävän matkailun sertifiointeja, järjestelmiä ja ohjelmia – STF](#)

STF (Sustainable Travel Finland)

- Visit Finlandin koordinoima valtakunnallinen ohjelma kestävän matkailun kehittämiseen ja markkinointiin
- Mukana 1 600 matkailutoimijaa, STF-merkin saavuttaneita yrityksiä yli 500
- STF-merkin suorittaminen edellyttää 7 askeleen polun läpikäymistä – auditoitu vastuullisuussertifikaatti pohjalla
- STF-ohjelma on maksuton
- Visit Finland nostaa STF-merkin saaneita yrityksiä kv-markkinoinnissa ja matkanjärjestäjäyhteistyössä
- Todennettu vastuullisuus kasvattaa jatkuvasti merkitystään
- Merkittävin hyöty yrityksen oman toiminnan, palveluiden ja markkinoinnin kehitys

A person with their back to the camera stands on a wooden dock, arms outstretched, facing a calm lake. The lake reflects the surrounding dense green forest and the mountains in the background. The sky is overcast and grey.

Lähteet

Kestävän matkailun opas – STF
Vastuullinen matkailu

SASKY

Koulutuskuntayhtymä

SASKY koulutuskuntayhtymä

@saskyofficial

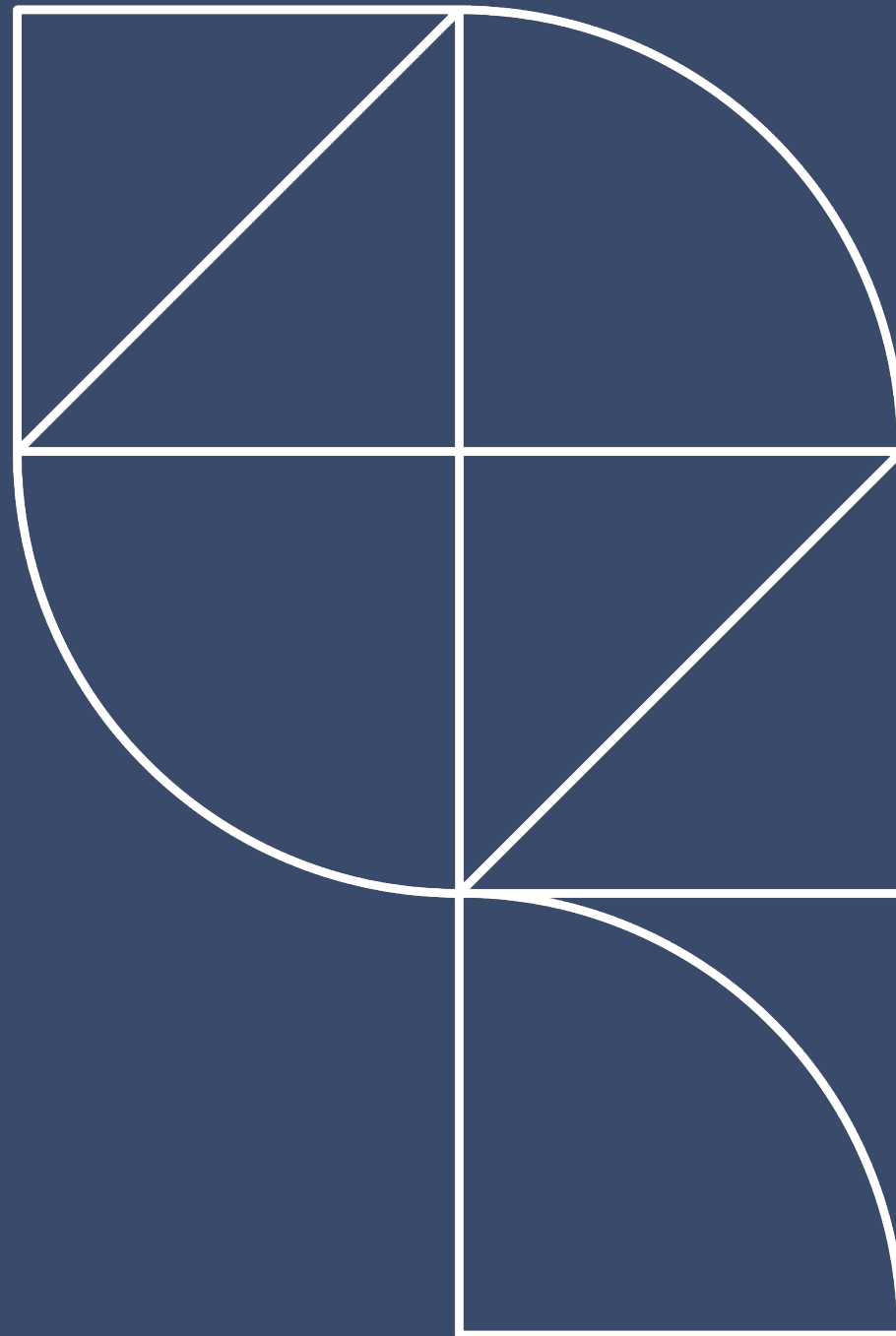
SASKY koulutuskuntayhtymä

SASKY koulutuskuntayhtymä @SASKYKKY

@saskyofficial

SASKY

Osaavat luovat maailmoja
yhdessä tehden